

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Núm. 1901 ————— Any XXXVII

BARCELONA 4 DE JUNY DE 1915

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ————— Atrassats: 20

CORPUS

El propagandista germanòfil. — Compren paperets!

LA PROCESSÓ DEL CORPUS, ARA FA CENT ANYS (Gravats de l'època)

Sempre obren les processons
bestioletes i minyons.

CRÒNICA

El neutre

El neutre pot ésser definit aixís: «Un senyor que no pensa en res i en canvi tot-hom pensa en ell.» El senyor neutre no vol cabories, ni sobresalts, ni dubtes, ni embolics. Què ens donarà francesos o alemanys? Res? Doncs per què intervenir, ni preocupar-nos? Espanya deu ésser com una mena de «colmado nacional». L'home més neutral de tots és l'amo del «colmado». Per la seva botiga passen totes les terboles histories i totes les malignitats del carrer, però la seva opinió no la dona mai embolicada en paperina. Ell està allà per a escoltar i vendre, tan a la senyora del principal, que és una bandarria, com a la del primer, que sempre fou una bona dona. I escolta, i veu, i el negoci marxa i la botiga creix.

Però hi ha una guerra contra la serena calma del neutral. Per a ell tirà el canò de Dunkerque, i s'enfonzà el «Lusitania», i se fan ofensives i defensives, i atormenten els fils telegràfics les agències d'informació; l'Havas, des de París, la Reuter, des de Londres, la Wolff, des de Berlín. Les cancelleries l'hi fan discursos i l'hi redacten notes, els intel·lectuals l'hi dediquen manifestes, els fons secrets l'hi confeccionen diaris i quan parla en D'Annunzio, o lord Grey, o en Bethmann-Hollweg, ho fan per a que les seves paraules arribin al fons d'aqueixos magatzems, d'aqueixes oficines, d'aqueixes sacristies, de aqueixes logies, d'aqueixos reconcs camperols on el neutre rumia plàcidament la seva tranquil·litat i els seus aliments. Ell era, i encara ho és, animal de pau. Tan ho era que quan el telegrafista trucava a la seva porta, una gran engunia li omplia el cor; si era el carter el que es presentava, l'engunia era inquietut, i el sol fet de que pi-quessin, desvetllava en ell unes vagues sorpreses i unes lleugeres inquietuts. I avui, la guerra ha convertit la porta del neutral en porta d'un personatge cosmopolita on el carter deposita paquets alemanys, follets de Londres, butlletins i pamflets francesos, circulars d'extranyes llengües, postals exòtiques, periòdics que mai havia somniat poguessin arribar fins an ell sense una subscripció

previa. Una cosa així no ho havia vist més que en període electoral, però aleshores els presents consistien en un manifest o en una papereta. Un dia, si, un dia va tenir una sorpresa afalagadora. El senyor Cambó li va enviar una carta escrita a màquina, però firmada pel gran home «Jo confio en que vostè no'm negarà el seu vot. Votar per la «Lliga» és votar per Catalunya.» Qui sab si arebrà autògrafs d'en Poincaré, d'en Guillem II o d'en Jordi d'Anglaterra, si aquests adopten la tàctica electoral d'en Cambó? «França—o Anglaterra, o Alemanya—confia en que vostè no li negarà el seu apoi moral.» I firmat Poincaré, o Guillem, o Jordi, i qui sab si Nicolau, perquè dels russos si que mai n'ha rebut res, contribuint aquest oblit en que la Rússia té al neutre, a les vagues, quimèriques, nocions que de l'enorme i misteriós imperi té el neutre.

Espanya és neutral, però la seva neutralitat pot ésser trencada, si el neutre se convenç de que en les altes esferes europees preocupa la seva opinió. Millor que un discurs d'en Lerroux serà un autògraf d'en Poincaré; més eficàcia que les policromades oracions d'en Vázquez Mella, tindria una firma del kaiser. Que aixís com el bon botigué votà per la «Lliga», pertorbada la seva vanitat pel requeriment d'en Cambó, així també sacrificaria la seva neutralitat en holocauste d'aquella firma extraordinària que posés, en la seva mansuetut domèstica, l'orgull del pensament que han tingut per a ell les magestats de la terra.

El neutre serà del primer autògraf que arribi a Espanya. ¡Quan han tingut d'escriure els alemanys—ha dit l'Unamuno—per a justificar la violació de la neutralitat belga, consagrada en «un troç de paper»! La violació de la neutralitat espanyola pot aconseguir-se amb una senzilla firma, i si el rei d'Anglaterra ha enviat als camps de batalla tantes targetes seves, firmades, com soldats anglesos lluiten, bé poden ell o el kaiser, o el president de França, exportar, al per major, la seva firma a Espanya. Les senyores dels neutres no oblidaran mai tan gran cortesia i el marit quan veies en el seu despaig la firma egregia, en un marc de vellut, sentiria fondres la seva neutralitat en un entenediment inefable.

PARADOX

Venen després els gegants
que fan de persones grans.

Del Jardí dels humoristes

L'IMPERTINENT INVOLUNTARI

Un tranquil va haver d'anar a fer un viatge per Italia. Com que no sabia l'italià i tenia ganes de visitar alguns museus, va fer-se donar una ràpida lliçoneta per un amic, informant-se de lo més precís en cas d'haver de parlar de les obres d'art exposades, a alguna persona que li dirigís la paraula en l'idioma del Dante.

—Res més senzill—li digué l'amic.—Com que a Italia totes les pintures i escultures són de gent cèlebre, tu, per a sortir del pas, no hauràs de fer sinó alabar-ho tot amb exclamacions admiratives. Per a fer això, sols has de tenir en compte que tots els admiratius acaben en *issimo* o *issima*. Et diuen, per exemple, «*Questo Vinci è una òpera felice*»... Tu respones «*Felicíssima!*»... i ja està; quedes bé, i els fas contents.

El tranquil va semblar que's treia un pes de sobre. Realment, en teoria, semblava la cosa més fàcil del món això de parlar italià.—*Issimo, issima*... Vaja, que ja m'hi veig amb cor—va dir-se.

I l'home, tot satisfet, se'n va a Italia. Desembarca a Gènova, de Gènova passa a Florencia, de Florencia a Venècia, i de Venècia a Roma. Totes les galeries artístiques va poder visitar-les sol, menys una de Roma. En aquesta fou acompanyat per un guia.

El guia li deia tot sovint:

—*Guardate, questa madonna... E bella, non è vero?*

I el foraster responia amatent:

—*Bellíssima.*

Davant d'una estatua:

—*Ecco un «Apolo...» E divino?*

—*Diviníssimo!*

Al cap d'una estona, aturant-se davant d'una tela que no era de molt tant bona com les altres, digué el guia:

—Aquesta no és més que excel·lent...

El tranquil seguia impertèrrit:

—*Eccellentíssima!*

Per fi, vingué un quadro considerat ja declaradament dolent per tot-hom, i el guia exclamà:

—Què li sembla aquest?... Regular?

—*Regularíssimo!* respongué l'altre admirativament.

Aleshores el «cicerone», no podent-se aguantar més, va dir tot empipat:

—*Io credo, signore, che voi mi pigliate per un coglione...* (que en italià vol dir ximple).

El tranquil, donant-li amistosament un copet a l'espatlla.

—*Come coglione?... Coglioníssimo!*

COUSIN

El batlle ideal

UNA CONVERSA

AMB EN JUNOY

DEMATÍ de maig, plé de serenor. La Rambla bull d'una animació brillant, fresca, acabada d'estrenar. L'activitat té un profund sentit civil. Atrafegats i adelerats, els ciutadans, caminen depressa; tenen feina. Nosaltres voldriem l'espiritualitat d'una conversa que no'ns deixés anar depressa, que'ns

permetés fruir la delitosa sensació de gaubansa de aquest claríssim dematí daurat. Nosaltres voldriem una conversa tan subtil i tan pràctica, al ensemps, que ara ens ajudés a perdre un quart d'hora i després ens ajudés a guanyar-lo... I mentres pensem això, topem amb don Emili Junoy, senador del Regne i futur alcalde de Barcelona.

Mestre de tots, deixeble de sí mateix, polític de realitats, raonador quimèric, poeta de la divagació i subtil ironista; en Junoy, com el caragol sa casa, porta sobre séu la seva escola. En ell comença i acaba tot un procediment, Es, tot sol, una època de la política espanyola. Els habans que fuma a mossegades, nirviosament, han perfumat l'audacia de totes les teoritzacions i les ones del séu fum han estilitat, evaporant-les, les més fantàstiques funambuleries. Perque en Junoy quan fuma no llença fum al aire, sinó àgils paradoxes. I en Junoy té sempre el cigarro a la boca.

Ara que el trobem, en aquesta brillant animació de les Rambles barcelonines, sota de la divina serenor d'un dematí daurat, també li té un cigarro a la boca. I com és natural—no hi ha cigarro sense fum—també subtilisa l'agilitat alada de son pensament.

Ara—són dos quarts de dotze—li preguntem noves de l'afer de l'alcaldia. Té, per a nosaltres, un somriure que declarem no analitzable, i diu:

—No'n sé res. Sí; m'han dit, m'han indicat... però no hi ha res segur. M'inclino a creure que no. Ho he dit ja on calia que ho digués. Aquest càrrec, més que d'honor, és de confiança. Per a acceptar la vara de Barcelona jo necessitaria, apart de la aprobació, tàcita o expressa dels partits que constitueixen l'Ajuntament, la confiança ilimitada del Govern. Seria precís que, en els afers, en les qüestions que afectessin a Barcelona d'una manera vital i definitiva, jo tingués poder prou ampli per a resoldre amb urgència, segons l'interès i la conveniència de la ciutat, sense que mai un acord consistorial per mi sancionat, pogués ésser ni sisquera aplaçat. No seria, no podria ésser solamente un comissionat del Govern que arriba, més o menys hàbil, per a armonitzar-ho tot, per a man-

Amb una actitud austera
les trames van al darrera.

tenir la pau, per a garantir la tranquil·litat política. Si jo fós alcalde de Barcelona, no podria resignar-me a aquest paper; seria quelcom més que tot això o no seria alcalde.

Altres vegades ho he dit a Madrid: Vostès me tenen indicat com a possible alcalde dèbil contemporitzador transigent. I jo em tinc classificat a mi mateix com alcalde fort, enèrgic, intransigent. ¿No veuen que jo, que de cent casos, transigeixo, contemporitzo, pastejejo en noranta nou, quan, en el únic que no vull transigir, faig feina, ne puc fer moltes, perque reuneixo totes les energies que no he gastades? Si es presentés un cas de veritable importància, un assumpte de vida o mort per a Barcelona, aleshores totes les meves forces, avarament conservades, totes més energies posaria en joc. Val la pena de transigir amb noranta nou minucies, per a assolir una conveniència ciutadana. En aquest sentit jo fóra un alcalde enèrgic...

De la boca del futur enèrgic alcalde s'escapa el fum, dibuixant en l'aire una línia gràcil, com un interrogant.

—Per exemple—segueix dient, quan ja s'ha esvair en el matí l'interrogant de fum— en la qüestió de les aigües, tan clara com l'aigua, jo dissenso de les recents mides adoptades. Tenim les aigües de Dos Rius, *alumbrades* i canalitzades, que amb tot i els 72 mil·lions, són les que presenten per a l'Ajuntament, majors condicions d'economia i sobre tot, de rapidesa. Des de l'endemà podria el Municipi posseir-se del servei. Es en aquest sentit que deu resoldre's aquesta qüestió. Tot lo demés, no té eficàcia possible. ¿Creuen que si les altres proposicions fossin tan ventajoses i excel·lents com diuen, no haurien fet, els qui les han presentades, els treballs necessaris per a posar el negoci en condicions d'igualtat amb els de Dos Rius? Però, en totes es deixa el municipi la feina de canalització i de conducció de les aigües. En el millor dels casos una solució per a dintre de vint anys...

—Aixís, doncs, senyor Junoy, aquest de les aigües és un afer d'aquells en que l'alcalde seria enèrgic!...

—L'alcalde es limitaria, solament, a dir al ministre de Governació: Cridi a Madrid, a una comissió dels impugnadors de Dos Rius i a una altra dels que defensen aquest projecte; dediqui un parell de tardes a escoltar-los. I si després no opina com aquesta alcaldia... ¿M'entén?

—Perfectament. Entesos.

Hem arribat davant de l'Hotel d'Orient. Un home posa la mà damunt l'espatlla del futur alcalde, i li diu amb un cert aire confidenciat tot ben orientat, amb la serenitat de dematí:—*Le he mandado a usted aquellos paquetitos!*...—El nostre batlle ideal donant toms al cigar, contesta:—*De los de Rafael?*—*Zi zeño*—*Ah, gracias! Muchos recuerdos a Rafael!*... I passa per entre la nostra conversa una alenada pintoresca.

Temem, en aquell instant, que s'esvaeixin les teoritzacions. Però no; el dia es afortunat, en Junoy, segueix.

—I aquesta enutjosa qüestió del personal? Set mil empleats o poc menys, contra el Municipi. Jo aniria dretament, sense dubtes, a l'amortització d'un cinquanta per cent. Jo arribaria a aconseguir que els expedients es despatxessin en vintiquatre hores. El que no servís per a aquesta feina no tindria lloc a l'Ajuntament. Això no fóra tant sols un guany d'economia, sinó un bé per a la ciutat, un major ordre per a l'administració...

Ja en aquest camí, el senador per Lleida pinta un quadro arcàdic que [dóna ganes de tenir afers al Municipi... Ara—és un quart d'una—ja més que mitjançat el seu *puro* aromós, en Junoy està en plena vidència del avenir.

—A canvi de resoldre segons l'interès de la ciutat les greus qüestions trascendentals que tinguessin per a ella veritable interès, jo transigiria, jo contemporitzaria, jo'm creuaria tolerant de braços en altres mil petits afers, minucies consistorials, escoria política, vanitat de vanitats...

Torna a passar el senyor aquell dels *paquetitos* i saluda novament. Novament se projecta sobre la nostra parlèria l'ombra tràgica de *Rafael*. Nosaltres pensem en la prodigiosa agilitat d'aquest polític extraordinari que quan és al Senat, ha de pensar en el *Gallo* i quan és als toros ha de pensar en el Senat. Tot és circ, tot és sorra per a la lluita. Ell, amb una elegància mental que, segons les nostres aficions, podem considerar grega o florentina, barreja en la resplendor de sa vida, totes les sorres i per que pensi en el *Gallo*, no és menys meravellós son senatorial discurs, ni perque un moment a la plaça pensi somrient en les trifulgues del Senat, deixa d'aplaudir com un bon aficionat, una bona *faena*. Perque aquest home extraordinari, la mateixa gràcia espiritual esmersa en l'elogi d'en Cambó, que en l'elogi d'una cupletista, i la mateixa ironia al parlar d'en Lerroux que al parlar d'en Belmonte.

Encara segueix dient:

—Jo concediria totes les interinitats desitjades... Jo m'hi avindria de bon grat. I si qui gaudís de l'interinitat no'n treia gloria, millor per a mi. En les meves mans la vara floriria.

—No ho dubtem...

Ara—són dos quarts d'una—s'ha acabat el fum. S'acaba la conversa.

La darrera fumarola s'estiragarsa en l'aire suau. «La vara, floriria.» El fum és com una auriola.

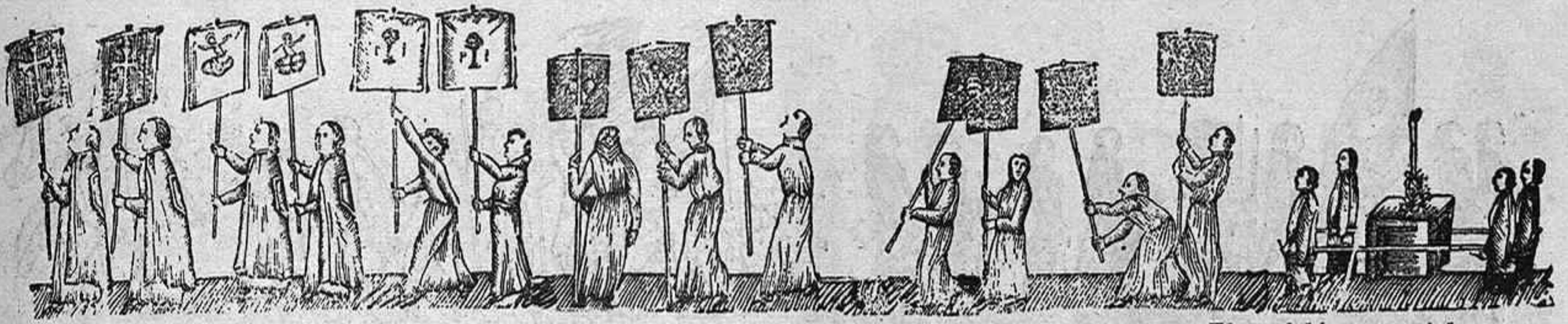
En Junoy es despedeix i ens deixa...

Sant Josep alcalde, batlle amorós de la vara florida, per tu preguem!

San Josep alcalde, prega per nos!

JORDI APAMS

El gonfaló parroquial fa honor al Ciri-Pasqual.

Consell d'amic

Dius amic que't vols casar,
que, cansat de sê solté,
amb una noia de bé,
vols el cor encadenar.

Dius que la desitjaries
ben hermosa i aixerida,
que les penes de la vida
converteixi en alegries.

I per l'afany de fer casa,
la voldries, ademés,
que tingués forses diners,
per assegurar la casa.

Bravo, noi, m'has agradat,
perque al començar l'empresa,
almenos tens la franquesa,
de parlâ amb sinceritat.

Però si t'hi fixes bé,
és lo que vols alcançar,
més difícil que trobar
una agulla en un pallê.

Perxò jo, amb tota consciencia,
perque ja soc un gat vell,
vaig a donar-te un consell,
fruit d'una gran experiencia.

Al intentar semblant cosa,
jo'm fundo en el fet corrent
de que tot surt diferent,
de lo que un hom es proposa.

En aquesta observació,
mon consell es fonamenta,
busca-te-la ben dolenta,
i així t'anirà millô.

No la cerquis amb dinês,
ni d'hermosura un encís,
perque creu, que, fent-ho aixís,
et resultarà al revés.

Busca-la lletja, morruda,
batxillera i mal carada,
xerraire, vella, gravada,
i si pot sê geperuda.

Tan pobre com una rata,
i més bruta que un famê,
que no sàpiga fer rê
ni desfer la xacolata.

Que begui el vi a barralons,
que sigui boja, barjaula,
gandulaça, gata maula,
cap verd i busca raons.

Tú et creuràs que tinc manies,
que pot-ser és que estic de broma,
o bé que he agafat la ploma
per escriure tonteries.

Res d'això, no'n dubtis pas,
parlo en serio, t'ho asseguro,

i si a cas tu em creus, et juro
que no te'n penediràs.

Doncs si avui com sempre sols,

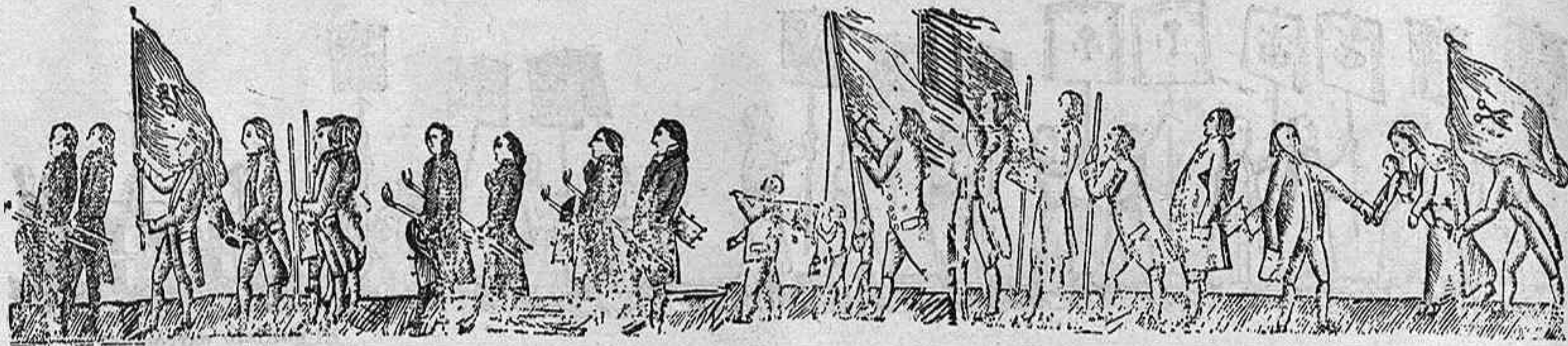
m'atens com a un bon amic,
i la busques com jo't dic...

la trobaràs com tu vols.

PEPIS

— Si són servits... La poma de la discordia.

Són les banderes dels gremis
les que s'emporten més premis.

Les mosques alemanyes

Una vegada eren tres mosques, nascudes a Francfort, molt desgraciades. Tant ho eren, que la seva historia deu despertar una gran i profunda pietat.

Poc després de llur naixença, havien devingut orfes. Llurs pares, infeliços! havien sigut agafats, a Berlín, per la llarga tela d'una grossa aranya qui els havia xuclat la sang i devorat golafrement.

Espantades per l'avenir, car no devien tenir un destí massa sortós, a jutjar pe'l séu dolorós debut a la vida, les tres tendres mosquetes marxaren, i, durant llarg temps,

vagabondejaren per Europa. Més, per tot arreu, a Sant Petersburg com a París, per culpa de son origen tudesco, havien estat mal vistes, empaïtades i foragitades.

Es desencoratjaren; tantes proves els hi feren enyorar vivament el terreny natiu, i gairebé mortes de fam, quasi sense forces, les miserables bestioles hi retornaren.

Més la fatalitat les perseguia de nou a Alemanya. La més jove, es posà famolenca, sobre la vora d'una taça de llet i àvidament n'aspirà algunes gotes. En la seva inexperiencia de les coses, ignorava, la pobreta, que l'abim sovint és dissimulat sota les més belles flors i que les apariencies enganyen. Desseguida, caigué morta, enverinada per l'alum que contenia aquella llet falsificada.

Llavors el més terrible pànic s'apoderà de ses germanes; decidiren exilar-se altra vegada i, posant seguidament llur projecte en execució, volaren cap a Italia. Sens dubte la sort els esperava allà, sota el més blau i el més hermós dels cels.

La segona mosca, penetrà en un convent de monges, escullí un pot de confitura que hi havia sobre una taula confortablement servida. Les esposes de Déu, les verges del Senyor, no la veien. Ella volgué oferir-se un festí deliciós.

Però la confitura era de procedencia alemanya i estava sofisticada.

La pobreta caigué agonitzant.

La darrera mosca, perdé l'enteniment.

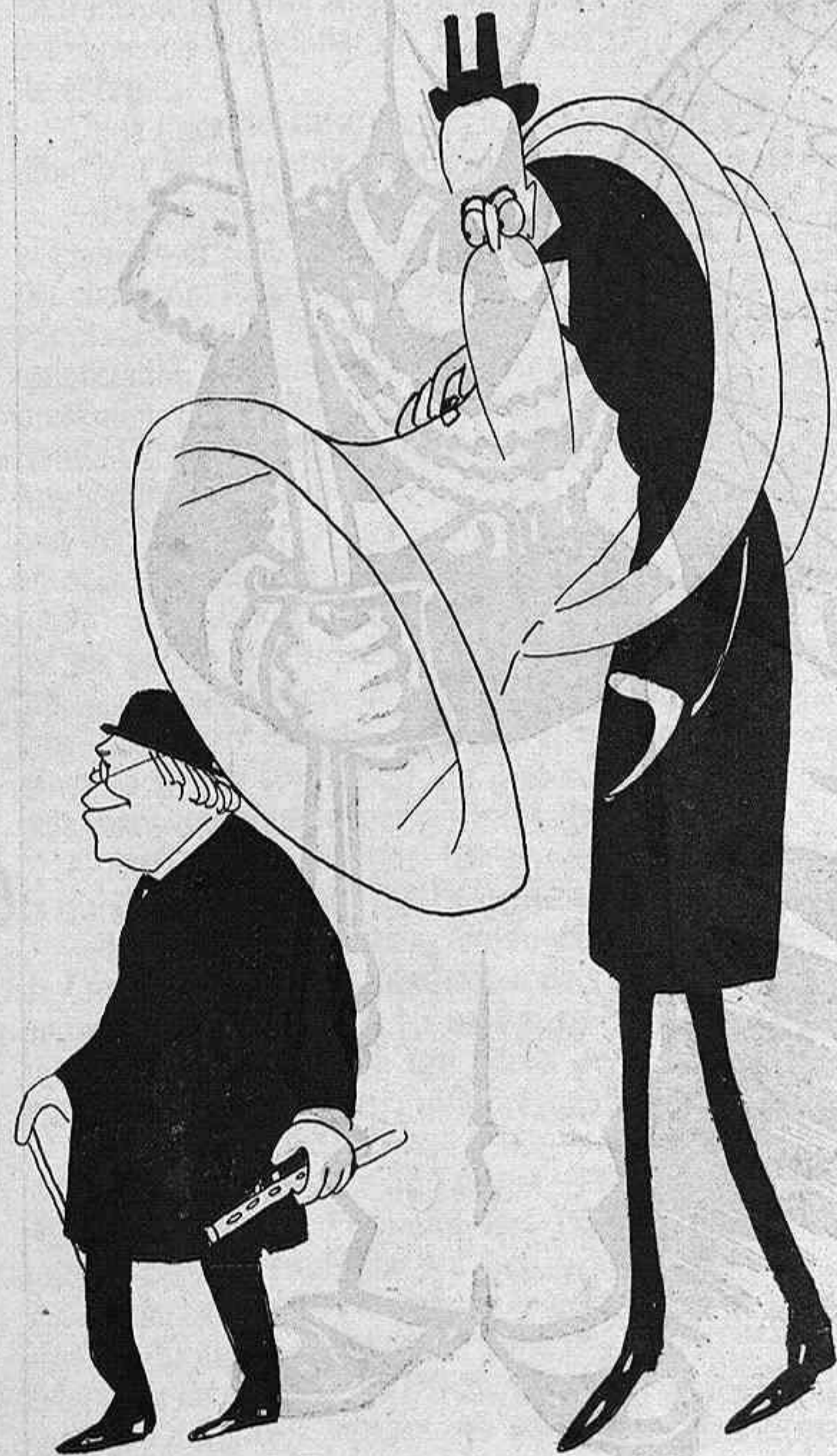
Estava desemparada, sola en el món. ¿Què podia esdevenir, sens apoi ni companyia? Al menys ses germanes ja no patien.

La desesperació s'apoderà d'ella. Tant se valia deixar de viure! Pensà amb el suicidi i, llesta, la mosca infortunada resolgué acabar quant més aviat millor. Se'n volà cap a Suïça. Se ficà a dins d'una casa i volant per damunt d'un paper, llegí encuriosida. «Paper mata-mosques.»

Oh casualitat! La desesperada podia realitzar el séu projecte de matar-se, i el medi era segur, infalible. Resoludament, ardidament, es posà sobre el paper, i xuclà, xuclà...

Fou en va; sa darrera hora no havia tocat encara, i la mort no vingué pas.

Comble de combles! El paper mata-mosques procedia igualment d'una fàbrica alemanya i no contenia veneno.

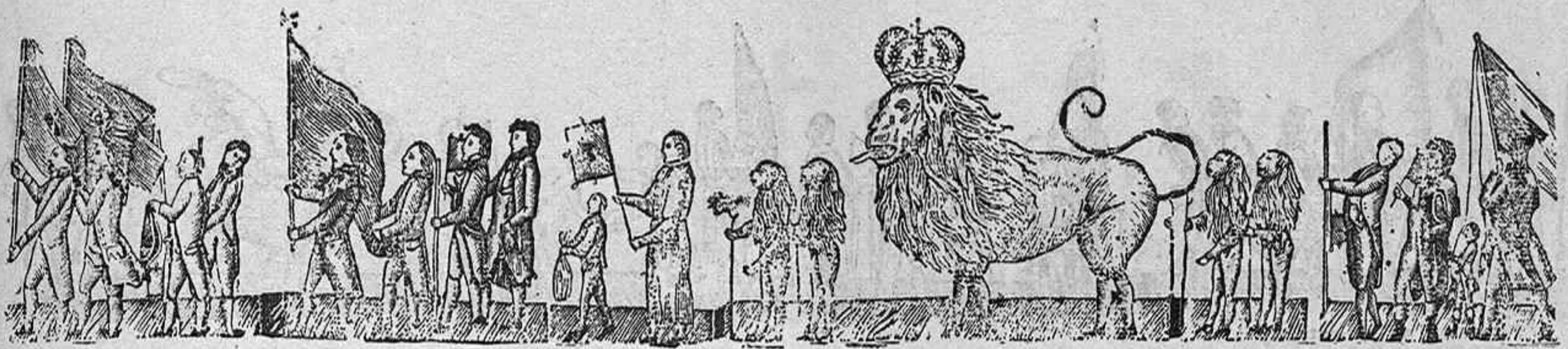

MESTRES DE BANDA

—Diuen que cobrem sense treballar...
—No sé què'ls vé de nou; que no ho sabien
que music pagat no fa bon sò?

J. R. C.

Tot seguit vé la Patum
treient fòc, com de costum.

PAPERAM

LAS RAZAS HUMANAS, per *Georges Engerrand*.—Un bell compendi de etnografia descriptiva. L'ha inspirat un criteri amplíssim i lliberal, i en les presents tràgiques circumstancies resulta una obra de actualitat. En ell s'hi nega l'existència de races privilegiades, afirmant-se que les dels europeus no són sinó barreges de tipus variats. «Es molt probable que no existeixi una sola raça pura damunt la terra», exclama l'autor. L'autor és belga, i aquest llibre fou escrit abans de l'invasió alemanya. Seria curiós sapiguer si ara continua pensant de la mateixa manera, o si ha canviat d'idees davant de la moderna tàctica dels homes de la Kultur.

EL ESCÁNDALO EUROPEO, per *Sebastià Gomila*.—Es un estudi crític de l'actual conflagració que devasta la vella Europa. En ell, el seu autor, després de pensar el pro i el contra, judica sobre els principals fets, i ho fa bastant imparcialment, sense lligams de prejudicis ni entusiasmes. Irònic en la forma i enlairat en el pensament, el senyor Gomila, tracta en aqueix llibre interessant, de causes i efectes, analitza i pronostica, inspirant-se sempre en la veritat i en la justícia. La obra serà molt llegida. La recomanem als neutrals, perquè l'autor, ademés d'ésser un escriptor valent, es declara eminentment pacifista.

FLORS DEL CALVARI, per *Mossèn Jacinto Verdaguer*.

Acaba de publicar-se aqueix volum de poesies del excels cantaire místic. Correspòn al tomo xvi de la col·lecció d'Obres Completes. Tot-hom recordarà el formidable succés que va obtenir aqueix aplec de composicions, les més sinceres, potser, del gran poeta, per ésser les més íntimes, doncs enclouen tota l'història dolorosa dels darrers anys de la seva vida. Remarcar aquest record i aquest succés, creiem que és el millor elogi per al llibre.

LECTURA POPULAR.—Tenim a la vista el follet número 108, que conté una selecta col·lecció de poesies dels germans Terenci i Silvino Thos.

EL VEGUER DE VIC.—Ha sortit ja a la llum, convenientment relligat, aquest drama en tres actes d'en Pitarra, completament desconegut de la nostra generació. Fou estrenat en el Teatre Principal de Vic, a l'any 1870.

La casa Bonavía i Durán, editora d'aquesta obra, ha començat la publicació igualment en quaderns, de *El rústic Bertoldo*, comedia de en Pitarra i Molas i Casas.

LOS CONTEMPORÁNEOS.—El darrer número d'aquesta acreditada revista conté «Una entrevista con Guerrita», de Eduard Zamacois.

SEPT SCIENCIES

GLOSARI ESPURNES DE LA GUERRA

Els rojos per una banda i els negres per l'altra, han encès el

LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA RECONEXCA A FAVOR DEL PORTADOR D'AQUEST TITOL EL CAPITAL DE CINQ CENTS PESSETES QUE RENDRÀ L'INTERÉS ANUAL DE QUATRE I MÉS PER CENT, PAGABLE PER TRIMESTRES I QUARTS, AQUEST EMPRESTE MONTANTANT EN LES CONDICIONS CONTINGUTES EN LES ACCIONS CONSIGNATS AL DORS, REGISTATS PER L'ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT EN SECCIÓ DE 16 DE NOVEMBRE DE 1914. BARCELONA, 11 DE JANY DE 1915.

TITOL N.º 000585	TITOL N.º 000586	TITOL N.º 000587	TITOL N.º 000588	TITOL N.º 000589	TITOL N.º 000590
54	53	52	51	50	49
TITOL N.º 000591	TITOL N.º 000592	TITOL N.º 000593	TITOL N.º 000594	TITOL N.º 000595	TITOL N.º 000596
48	47	46	45	44	43
TITOL N.º 000597	TITOL N.º 000598	TITOL N.º 000599	TITOL N.º 000600	TITOL N.º 000601	TITOL N.º 000602
42	41	40	39	38	37
TITOL N.º 000603	TITOL N.º 000604	TITOL N.º 000605	TITOL N.º 000606	TITOL N.º 000607	TITOL N.º 000608
36	35	34	33	32	31
TITOL N.º 000609	TITOL N.º 000610	TITOL N.º 000611	TITOL N.º 000612	TITOL N.º 000613	TITOL N.º 000614
30	29	28	27	26	25
TITOL N.º 000615	TITOL N.º 000616	TITOL N.º 000617	TITOL N.º 000618	TITOL N.º 000619	TITOL N.º 000620
24	23	22	21	20	19
TITOL N.º 000621	TITOL N.º 000622	TITOL N.º 000623	TITOL N.º 000624	TITOL N.º 000625	TITOL N.º 000626
18	17	16	15	14	13
TITOL N.º 000627	TITOL N.º 000628	TITOL N.º 000629	TITOL N.º 000630	TITOL N.º 000631	TITOL N.º 000632
12	11	10	9	8	7
TITOL N.º 000633	TITOL N.º 000634	TITOL N.º 000635	TITOL N.º 000636	TITOL N.º 000637	TITOL N.º 000638
6	5	4	3	2	1

TÍTOL DE L'EMPRESTIT DE LA MANCOMUNITAT

Primer document oficial publicat en català, d'ençà que gastem tirano.

Passa un allgot estrany que té cara d'alemany.

tió de la discòrdia en la llar neutral d'aqueixa Babia que'n diem Espanya.

Mercès a dos discursos, un de negre i un de roig, la bassa d'oli s'ha tornat mar tempestuós, oceà indomable; i ara haurà arribat el moment de demostrar que si no som prou bons o prou forts per a llençar-nos a la defensa d'un ideal d'humanitat, sabem, en canvi, vessar la sang en obsequi dels nostres leaders; que si no tenim armes per a ajudar a les bones causes, sabem trobar-ne a tot arreu per a treure'ns les tripes al mig del carrer.

I es pot presentar el cas de que la nostra Espanya, amb tot i pretendre ésser la nació més pacífica del món, sigui la única que dongui el vergonyós espectacle d'una guerra civil davant del gloriós esclat de patriotisme universal.

O la guerra a casa, o la casa per llogar; són les dues solucions que'l pervindre ens depara irremediablement. O anar tots contra nosaltres mateixos pel roig o pel negre, o envainar les eines i posar-nos a tocar la guitarra en el desert de la neutralitat, tot esperant la pau.

I tant l'una solució com l'altra seràn ben tristes, per a nosaltres, tan mateix. Perque si ens decantem per lo probable, o sia pel geure, que és lo de més «real ordre» que existeix a Espanya, quan arribi la pau tan desitjada, ens trobaràn fets unes momies al mig del desert, amb la guitarra als dits i amb un pam de boca badada.

Tan oberta tindrem la boca encara, aleshores, que cridarem l'atenció de tots els estrangers.

—Que pot-ser canteu?— ens preguntaran ingenuament:
I nosaltres els podem respondre
—Badallem, que no és igual.

XARAU

Teló enlaire

En Morano, abans de despedir-se, encara ens donà una estrena de força importància: *La Tizona*.

Se tracta d'una obra d'això que s'ha inventat en Marquina gran i que s'anomena teatre poètic. En aquestes obres se lloa l'esperit de la raça, hi surten guerreros, se desvainen sabres, hi prenen part reis i sants i, sobre tot, acostumen a estar escrites en versos cizellats admirablement, i tenen frases, al final dels actes, que encisen a l'espectador:

Sis músics i quatre creus és tot lo que aquí ara veus.

Espanya y yo, somos así, señora.
No és veritat, Eduardo?

Anem a *La Tizona*. Aquest drama reuneix les condicions indicades; a més dels elements indicats té un fons de sarcasme que està bastant bé, i encara hi ha més: hi surten indis, que és un element nou.

Els versos són hermosíssims; en especial en el segon acte, el millor, llueixen extraordinariament. El tercer acte, que teatralment és ful, té també fragments poètics molt hermosos.

En Morano, molt bé, lo mateix que la senyora Villegas. El popular Bergés celebrà son benefici, omplint el públic el teatre i aplaudint com se mereix al actor i al director d'escena. En Bergés estrenà en aital diada un diàleg d'en Vallmitjana, anomenat *Prop de l'Ombra*, que té tot el caràcter i intensitat de les altres obres de tipus gitanos estrenades abans per tant aplaudit autor. L'interpretació i l'èxit excel·lents.

En Santpere i en Bozzo, des del «Còmic», s'han traslladat al «Apolo». Del «Arnau» ja no se'n diu «Arnau», se'n diu «Folies-Bergés». Els amos, després de canviar-li el nom, li han canviat la camisa i demés roba interior. I l'encarregat de fer aquest canvi sembla que ha sigut el gran caricaturista senyor Apa.

Bony! Que és bromista aquest xicot. Miri que ha tingut unes pensades per alegrar la vida dels concurrents i per a incitar-los a pecar, que al cap-d'avall és del que's tracta!

Tot-hom sab que l'amor es divideix en: Abans de l'acte; l'acte i després de l'acte.

El primer és l'esperó del desig que t'omplena de foc.

El segon és un bany de voluptuositat, un atipar-se de carn, un emborratjar-se de petons.

El tercer és la purga per curar l'enfiit passat, és el treure la bilis després d'una nit de juerga, és el bany purificador.

Doncs bé; el senyor Apa, en el comble de l'humorisme, per fúmer als corrits, els hi fa ofrena d'uns plafons que són tots, després de l'acte, i encara les protagonistes són unes senyores amb els pits caiguts i plenes de sacsons.

Ja estic sentint als concurrents:
—Bony, no sé què hi veuen en aquesta flavia!

—Carai! Tu, si ets igual que aquesta, ja t'en pots entornar a casa.

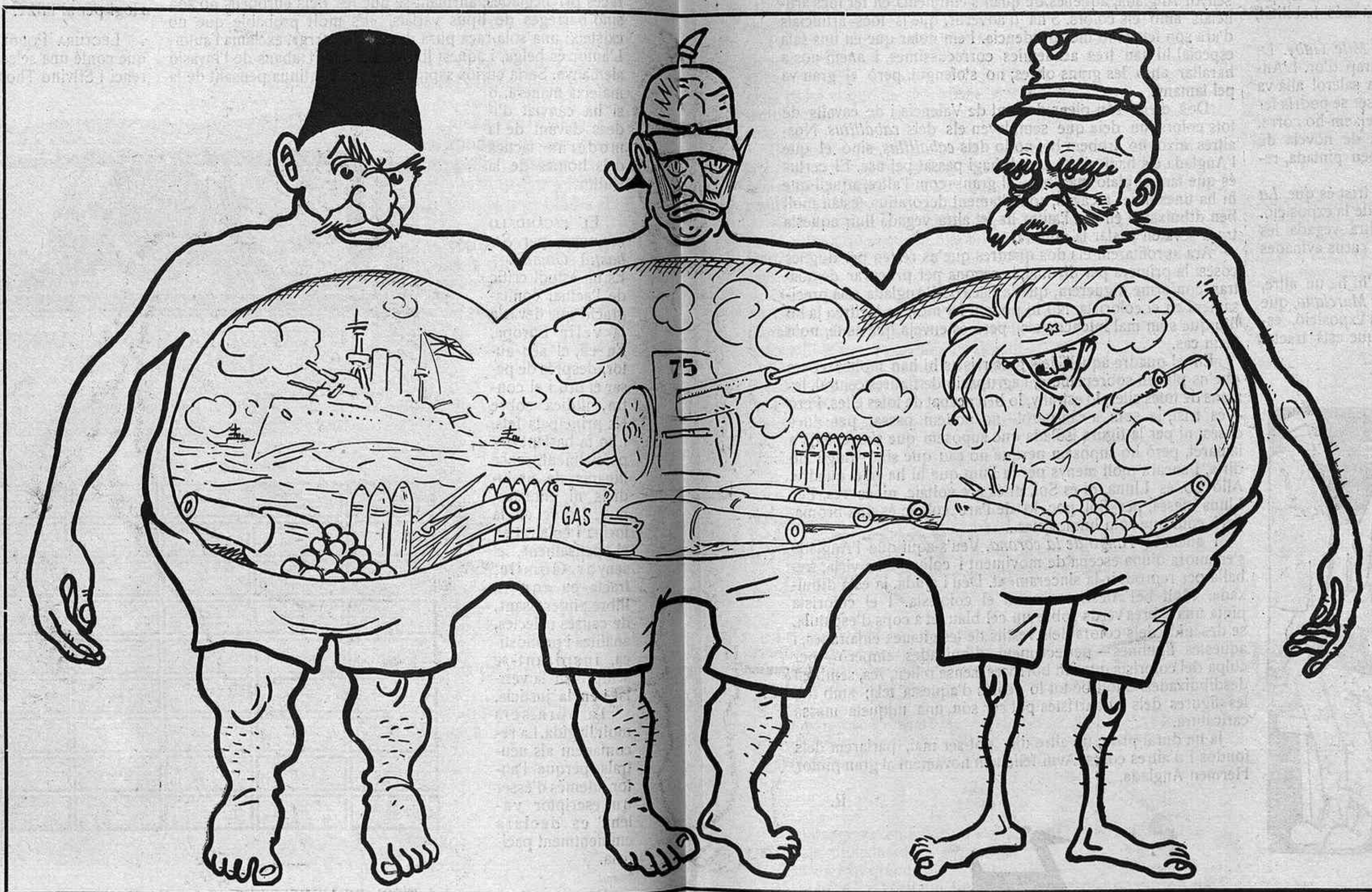
—Lloro! Mira, això és el teu retrat.

La veritat, no està bé, la brometa se entén, perque respecte a pintures no sabem lo que'ns diem i referent a lo demés de la decoració ho trobem molt distingit i molt bé.

El diumenge la empresa obsequià delicadament als concurrents.

Què més? Res més. No havent-hi més assumptes per tractar, se levanta la sessió.

M. R.

CORPUS INTERNACIONAL

—A nosaltres, la processó ens va per dintre.

Segueixen molts capellans
duent ciris a les mans.

NOTES D'ART

Prosseguim el nostre passeig per davant de les teles del gran pintor Hermen Anglada. Després de despedir-nos de la senyoreta Sonia, ens aturem davant de la *Madrileña* (s'ha de convenir que'ls títols d'aquests quadres admirables, són una miqueta *voluptuosos*); perfectament, la tal *Madrileña* també té un braç en escors admirable, i referent a les robes, que aquesta vegada són negres, no's pot demanar més habilitat, sobre tot en el refregat.

Després de l'anterior se presenta al *salón*, *Mlle. Gaby*. La senyoreta Gaby va tota embolcallada en un drap d'or. L'Anglada aquí s'ha sentit en son element i, alça salero! allà va que trona i vinga fer tercerilles. Molt bé. Pot-ser se podria fer alguna observació an el dibuix, però no, no, deixem-ho corre.

Després ve la *Dama Negra*; això sembla de novela de vint cèntims, eh? Doncs no, és una tela molt ben pintada, representant una senyora que té una mà...

Ja hi tornem a ésser! *La Cartagenera*. Lo trist és que *La Cartagenera* és un dels quadres més magrets de la exposició. Endavant! Altra vegada la senyoreta Sonia, altra vegada les robes admirables i una altra volta les mateixes carns avinades d'aquell quadre de l'aucell estrany.

Granadina, altament decoratiu; després n'hi ha un altre, no recordem el nom, creiem que és *Dolores la Murciàna*, que en nostre pobre concepte és de lo millor de la exposició, especialment per la simplicitat i grandesa amb que està tractat aquell mantón.

A CAL BARBER

L'oncle Sam.—Quan vegis al teu veí pelar,
posa la teva barba a remullar.

En aquest moment s'entra en la regió de les grans teles deixem-les per a el final i mirem-nos encara el *Desnu sota la parra*, aquella *Gitana amb son fill*, que pot-ser és lo més pintat de veres que ha exposat el senyor Anglada. La cara de la criatura i la mà de la vella acreditaríen a qualsevol pintor.

Hi ha una altra tela petiteta que suposo és *Las muchachas de Siria*, que a més de molt ben dibuixada, té unes coloracions que recorden aquelles primeres teles del mateix senyor Anglada, aquelles de quan s'entretenia en fer focs artificials amb els colors. S'ha d'advertir, que'ls focs artificials d'ara són fets amb més prudència. Fem notar que en una sala especial hi han tres acadèmies correctíssimes, i anem-nos a barallar amb les grans obres; no s'ofengui, però el gran va pel tamany.

Dos d'ells són plens de gent de Valencia i de cavalls de tots colors; un deia que semblaven els dels *caballitus*. Nosaltres això ho trobem bé, no lo dels *caballitus*, sinó el que l'Anglada els hagi pintat com li hagi passat pel nas. El certus és que tant el plafó inacabat— el gran— com l'altre, aquell que hi ha unes noies a cavall, són altament decoratius, estan molt ben dibuixats i en ells l'autor ha fet altra vegada lluir aquesta traça seva en pastar la pintura.

Ara aprofitarem els dos quadres que'ns resten per dugues coses: la primera per dir mal, la segona per procurar demostrar, conforme diguerem, que la flaca de l'Anglada està precisament en el colorista. No hi podem fer més; en Meifren ja ho diu que som mal intencionats, però és enveja que'ns té, no'n facin cas.

En el quadre aquell dels guitarristes hi han moltes coses que'ns plauen sobremanera, l'agrupació de figures central, les mans de totes elles, lo estrany, lo ben acabat de totes elles. Però —és trist, ja som a can però!— no podem passar per dues coses: ni per la figura isolada que suposem que s'arpenja a la paret, però ho suposem perque no cau que sinó ningú ho diria, i encara molt menys per la llum que hi ha en el quadre, Allò no és Lluna, ni és Sol, ni és arc voltaic, ni és res. Per Lluna massa, per Sol poc, lo de l'arc voltaic és una broma, però com que som humoristes...

I anem al *Tango de la corona*. Veu's-aquí que l'Anglada s'enamora d'una escena de moviment i color. L'ha vista, treballa per reproduir-la sincerament. Déu i ajuda. Ja està dibuixada. Molt bé! Aleshores entra el colorista. I el colorista pinta uns arbres verds sobre un cel blau fet a cops d'espàtula, se descuida dels colors dels vestits de les gitanes enlairades, i aquestes figulines — perfectament dibuixades emperò — per culpa del colorista queden borroses, sense relleu, res, semblen desdibuixades. Molt bé tot lo demés d'aquesta tela; amb tot, les figures dels guitarristes pot ser són una miqueta massa caricatura.

Ja ha durat prou; un altre dia, pot-ser mai, parlarem dels fondos i d'altres coses. Avui felicitem novament al gran pintor Hermen Anglada.

R.

Pelats els caps i les cares passen, després, uns quants frares.

BRAUS

Si tinc de dir la veritat, diré que pot-ser ne varen fer un xic massa. Nosaltres, els espanyols, som molt valents, però si ens barallavem amb Alemanya, per exemple, reberiem una palliça com la que rebèrem al barallar-nos amb els Estats Units.

Els espectadors, les demés nacions, riurien al saber-ho; després sentirien la nostra desgracia, però no podrien plorar, i això que de les rialles ne venen ploralles; el mal és que aquestes se queden a casa del pacient.

Perfectament; doncs el barallar-se almenys dos d'aquells, diguem-ne destres, amb braus de Palha, és com si Espanya es barallés amb Anglaterra o amb Rússia o amb Alemanya. Aixís passà el que passà. Primer, riure; després, pobre xicot!, sembla estrany que això es permeti; quin governador! quin empresari!

I el mal és que hi ha raó en tot. Perque ¿volen res que faci riure tant com un home que baixa a lluir habilitats i a demostrar ardidesa i que un punt posat a fer-ho fugi com un conill i sigui més totxo que un ós?

Això va passar a un tal Loreto, més alt que un Sant Pau i més gallina que aquella que hi ha dissecada en el Museu Martorell, que diu que va pondre 3639 ous en dos o tres anys de vida.

L'altre pobre, en Pons, val més que no'n parlem de ell. En Loreto se quedà amb les rialles, per en Pons restaren les ploralles; quan escrivim encara és viu. Que pugui sortir-ne i que's talli la qua i que faci un altre ofici.

Dels demés, en López ha perdut l'estrella de navegar, en Riçadet ja m'afaitarà demà i al Sabateret i an en Diumenget faria bé l'Alcalá de contractar-los altra volta i donar-los-hi braus que no pesin tant com aquests Palhas.

AIXELLETA

La festa mondana organitzada per nostra primera entitat marítima, fou un gros èxit. L'espaiosa terrassa del «Real Club Marítimo» va veure's la nit del diumenge, atapeïda de cares boniques, de vestits llampants i de sombreros de capritxoses formes.

La gent jove va divertir-se honestament dançant fins a sortida de sol, quedant encantats de la festa, demanant tots als directors del Club la repetissin un altre dia.

Diumenge va tenir lloc, al Passeig de Gracia, la festa automobilista, titulada «de la elegancia.»

Fou un èxit grandios.

Tant gros fou l'èxit que fins hi hagué una criatura esclafada.

L'elegancia automobilista pogué mostrar, amb tot l'esclat de la seva magnificencia, les variades sòrts amb que compta

l'aristocràtic sport de la velocitat esbogerrada: fins pogué demostrar pràcticament la manera com se mata a un vianant.

Aquest número inesperat de la festa dels elegants automobilistes no degué fer gaire gracia als organitzadors, però això no'ls privà de desfilat, molts d'ells, carrer de Salmerón amunt, amb una vertiginositat inaudita, i sense fer cas d'aquells lletrerets irrisoris que diuen «Marcha lenta».

Ja ho havem dit més d'un cop; no'n curaràn fins que'l públic s'hi faci a trets de browning.

Llegeixo:

«Ayer fueron decomisados a un vendedor y echados al muladar, veinte kilos de tomates...»

Mal fet.

Els tomàtecs sempre són d'utilitat en aquest país.

Encara que sols serveixin per a tirar al cap de algú.

I que no són pocs els que se'ls mereixen.

A canvi de dues monedes que semblaven lliures esterlines, un pagès va entregar l'altre dia a un aixerit desconegut, un rellotge, una cadena, un encenedor i dues pessetes.

El pagès timat va denunciar el fet a la policia.

¿I la policia no va portar el pagès a la cangrif?

—Ai, no! Als toros no hi vui anar; si veié enganxar a un torero em faria molta pena.

—Doncs anem a la festa dels automòbils, que allà no més enganxen criatures.

Darrera dels caputxins
venen chors i violins.

Lo que'ls ulls no veuen, el cor no dol.
La comissió de Governació del nostre municipi ha rebut una greu denuncia.

En aqueixa denuncia s'hi fa avinent que'ls pobres assilats de l'Escola de Cegos, no tenen aigua.

Això no és pas tant monstruós com sembla a primera vista.

Que'ls cegos no tenen aigua?
Per què la necessiten, si tampoc la veuen?

El senyor Governador ha agrait moltíssim el nomenament de soci honorari de la Quinta de Salut...

Es clar.

Això de la salut és cosa tant estimable que a tot-hom agrada.

Estem segurs de que si l'arriben a fer d'una Quinta de Salut i... pessetes, encara ho hauria agrait molt més.

Divendres a la nit, al Saló Parés i davant d'un selecte auditori, el jove pianista Antoni Marqués i Puig, executà un programa interessant, essent aplaudit amb justícia al final de cada una de les composicions.

El senyor Marqués és molt jove encara; i en aquest concert de presentació demostrà ja especials qualitats per al conreu del virtuosisme pianístic.

Si segueix estudiant de ferm, com fins ara, li augurem per a dintre poc temps un complet triomf.

Amèn.

Ha mort últimament en nostra ciutat el jove pintor Eduard Egozcue. Afiliat a les novíssimes escoles que privaven a París abans de la guerra, allí tenia els seus admiradors i compradors, essent sols un reduït nombre els catalans que tinguerem

el plaer de contemplar les seves obres altament característiques. Pintava, aixís mateix, admirables natures mortes, de les quals algunes han restat sortosament en nostra ciutat.

L'Egozcue ha mort en la flor de la seva vida; tenia vintinou anys, quan tot semblava somriure-li. Descansi en pau!

En Bergés, el simpàtic actor de «Novedades», dedicà son benefici a les xamoses senyorettes de l'aristocràcia que, fa unes setmanes, donaren dues representacions benèfiques de *Gigantes y cabezudos* al teatre «Principal».

Hi assistiren, com és natural, totes elles, omplint de joia i bellesa la platea. Se representà també, entre altres obres, *Gigantes y cabezudos*. El *coro de verduleras* era cantat per totes les tiples de la companyia. Però a les senyorettes de l'aristocràcia no'ls hi va agradar. Moltes ho deien:

—¡Oh! ¡Qué verduleras! ¡Nosotras las hicimos mejor!

Vostès ho diuen, senyorettes, i nosaltres no ho podem dubtar!

En una novellada, va ésser greument ferit un *diestro* català: Pere Pons.

Pere Pons? Valga'm Déu! Que no ho veu que amb aquest nom no's pot ésser torero a Barcelona?

S'ha constituït, entre'ls elements *pudiventes* d'aquesta ciutat, una Associació de solters i solteres. Es a dir, una mena de *ball de solters* de les festes majors.

El soci... o socia que contregui matrimoni, ha de pagar una indemnització a la Societat al deixar de pertanyer-hi.

L'altre dia en parlaven dugues senyorettes...

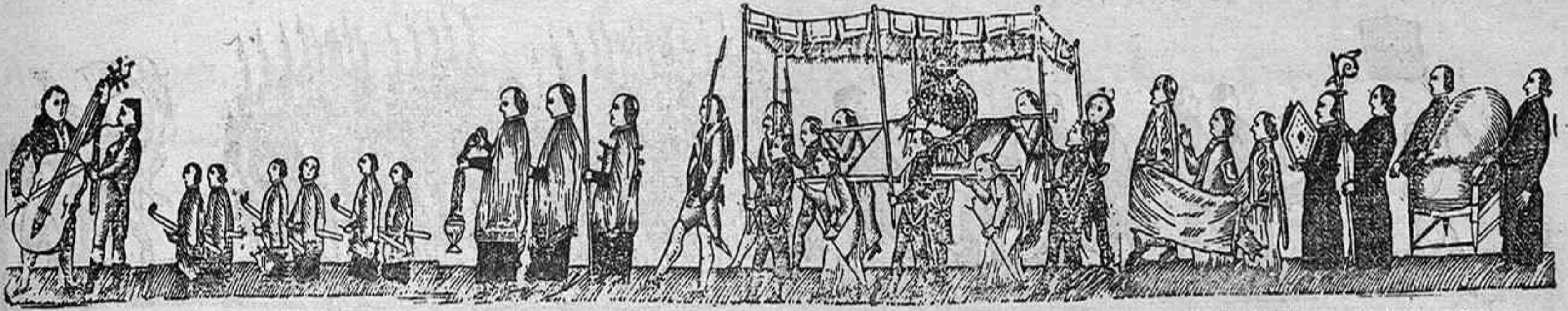
—Però, per què aquesta guerra al matrimoni?

—Calla, tonta! Si ho fem per a veure si en pesquem un!

AL BANQUET PROVINCIAL

En Prat.—Què fa aquest marròc? Velam si encara no'ns deixarà menjar de gusti...

Per fi la custodia arriba
voltada de comitiva.

Qui compra paperets?

L'any que ve—no diràn que no som previsor—si en compren, vagin amb gran cura.

Recordem haver vist un jove lesionat pels paperets.

Tal com sona! Tenia un blau al front i els ulls plorosos de tant gratar-se'ls. Amb un grapat de paperets a la mà, pensava concirós:

—Déu meu! Seràn fragments d'articles d'en Rucabado?

En el discurs pronunciat per en Vázquez Mella, al teatre de la «Zarzuela» de Madrid, va dir que la guerra europea an ell no l'agafà de sorpresa, que ja l'havia predit i profetitzat una pila de vegades.

A continuació digué que era una guerra entre Alemanya i Anglaterra.

Suposem que aquesta darrera manifestació no la considerarà el senyor Vázquez com una profecia. Perque, vaja! ja fa temps que ho sabíem, oi?

Un valencià va anar de Valencia a Madrid *a peul* per a sentir an en Vázquez Mellal

Chel noi! Quina broma!

I ja dintre del teatre, ben assegut, plorà perque el feren aixecar i es pensava que'l treien.

Naturalment! Li feien mal els peus!

Amb l'intervenció d'Italia a la guerra s'ha solucionat un conflicte per a molts al'liats. Es el del *vermouth*.

Molts bevien *vermouth* francès per sentiment i, dit siga amb franquesa, *amb sentiment*. Els hi agradava més l'italià. I ara el *Torino* és d'actualitat. I sinó que ho diguin els alemanys.

Heu's-aquí dues noves locals que haven llegit l'una al costat de l'altra:

«Un guardia dió muerte, ayer, a un perro que al parecer estaba rabioso».

«Una vendedora ambulante, al ser requerida por un guardia, agredió a este a mordiscos...»

I després que vagin dien'que «mort el goç, morta la rabia!»

El sancti-di-guixi italià.—Té noi, que amb això no puc tornar a Italia. Guanye la vida tranquilament.

El llimpia espanyol.—Oh, bé!... Ja sabs si em durarà gaire, a mi, la tranquil·litat?

I aquí s'acaba la festa de l'incens i la ginesta.

Qui tira floretes, tira amoretes.

L'Ajuntament ha acordat repartir gratis, entre'ls veïns, cinc mil testos amb plantes i flors per a que siguin col·locats als balcons i finestres dels respectius domicilis.

«Festes me'n fas i no me'n sols fer...» pensarà el veïnat.

I molts afegiràn, dirigint-se al senyor Vidal i Valls, ànima del projecte:

—Que no'ns podrien repartir fruits, en comptes de flors? I altres diràn:

—Que no's podrien cuidar un xic més de les escombres, en comptes de repartir testos?

Els germanòfils barcelonins — els que n'eren per raons de negoci, sobre tot — ara, amb motiu de la ruptura entre Italia i Austria, están donats a tots el diables.

—Es inaudit! — exclamen. Ni per Italia, l'única intermediera que'ns quedava, podem rebre gènere ara!

Una alegria senten, no obstant. Al pensar que, si no'ls arriba gènere, tampoc ells poden enviar diners.

El germanòfil que *alcança*, o que és *deudor* dels alemanys... respira tranquil i satisfet; i fins somnia amb una guerra eterna.

Per motius basats en la tradició, els senyors de l'«Atracció de Forasters» volen demanar al Ajuntament que's planti un pi a la Plaça del Pi.

Per la mateixa raó nosaltres demanem al Excel·lentíssim, que's sembri una fava al carrer de l'Hort d'en Favà.

La mamà fa un sermó al séu fillet de sis anys, el petit Miranius.

FEMINISME PRACTIC

—Ai, jo al homes no'ls puc veure de cap ull.

—Els que aviat no hi veurem serem nosaltres, senyora.

—Mira, nen; has d'ésser molt bò i molt aplicat, si vols arribar a ésser un home.

El noi:

—Ah, sí?... Doncs digui que vostè devia ésser molt dolenta, perque encara no hi ha arribat.

Se torna a parlar de fer resorgir l'escena catalana. Sembla que aquesta vegada va de veres. Se vol reformar el nostre teatre Principal — ja era hora! — i fer-lo digne hostatge de la nostra dramaturgia.

Com que ho desitgem fermament i voldríem veure-ho realitzat, suposem des d'ara que'ls excel·lents propòsits de l'Associació Catalana d'Art Dramàtic arribaràn a ésser realitat.

Ja tenim el teatre Principal renovat, brillant, com nou, com si sortís de la capsa... Però si després resulta que'ls autors no tenen obres?

Estàn tan poc entrenats!

Fi de festa.

—Sabs aquell domador de feres conegut meu?... L'altre dia's va barallar amb la seva sogra.

—Sí?... I com va acabar la disputa?

—Doncs mira... que ell es va anar a amagar a dins la gambia dels lleons.

En un restaurant, un senyor que ha dinat molt bé i està prenent el cafè crida al cambrer:

—Obri la finestra que fa molta calor.

Més enllà, un altre senyor que demana la carta:

—Cambrer, tanqui la finestra que l'aire em molesta.

El cambrer dubta un instant, i va al taulell a consultar-ho amb l'amo.

L'amo, sense pensar-s'hi gens:

—Atengueu al client que encara no hagi menjat.

Una senyora ensenya una capsa de bombons al petit Miranius. L'obre i li diu:

—En vols un?

—Sí, senyora.

—Apa, tria,... quin vols?

El xicotet després de meditar un rato:

—Aquest que està enganxat amb un altre.

Davant d'una taula de jòc.

Un estudiant acaba de perdre un grapat de duros al monte. Al veure's perdut, diu a un amic:

—No'm queda més que aquesta pesseta. On te sembla que la posi?

—A la butxaca.

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oím, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

LLIBRE DE TEXT PER A LES ESCOLES CATALANES

LES CENT MILLORS POESIES DE LA LLENGUA CATALANA

TRIADES PER E. MOLINÉ I BRASÉS

UNA pesseta

MANUEL LINARES RIVAS

LA GARRA

3 pesetas

GLOSARI

per XARAU

UNA pesseta

EDICIÓ POPULAR: Una pesseta

EL CATALÀ DE "LA MANCHA"

Novela de SANTIAGO RUSIÑOL

PREMI FASTENRATH 1915

Edició de paper de fil: 4 pessetes

BARCELONA A LA VISTA

ALBUM DE FOTOGRAFÍAS DE LA CAPITAL Y SUS ALREDEDORES

12 pesetas

FRUYT D'AMOR,	per JOSÉP BURGAS	2	pessetes
FLOR DE PICARDÍA,	» » »	1	»
EL LLIBRE DELS PETONS,	» » »	0'50	»

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, ja rebrà a volta de torreu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

EL SOMNI DELS AL·LIATS

—No n'hi ha prou amb treure'ls de casa; els havem de treure d'Europa i, si pot ésser, del món.